

Saatja: Dan-Erik Roosve | LEXTAL <dan-erik.roosve@lextal.ee>

Saadetud: 08.10.2021 17:17

Adressaat: RAB rahapesu <info@fiu.ee>

Koopia: Rauno Kinkar | LEXTAL <Rauno.Kinkar@lextal.ee>; Henri Ratnik | LEXTAL <Henri.Ratnik@lextal.ee>

Teema: RahaPTS muudatused

Manused: Arvamus (RahaPTS muudatused).asice; Arvamus (RahaPTS muudatused).pdf; Lisa 1 - Eelnõu RahaPTS jt SE.pdf; Lisa 2 - Seletuskiri RahaPTS jt SE.pdf

Lugupeetud Matis Mäeker ja Rahapesu Andmebüroo

Edastan käesoleva kirja vandeadvokaat Rauno Kinkari ja advokaat Henri Ratniku palvel.

Septembri lõpus avaldati Rahandusministeeriumi koostatud eelnõu rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse ja teiste seaduste muutmiseks. Eelnõu on peaaesjalikult suunatud virtuaalvääringu sektori regulatsiooni kardinaalsele muutmisele. Eelnõus planeeritavate muudatuste tagajärg on Eestile strateegiliselt olulise virtuaalvääringu sektori likvideerimine Eestis.

Advokaadibüroo LEXTAL klientideks on mitmed virtuaalvääringu teenuse pakkujad, kes on aastaid Eestis tegutsenud, loonud siin töökohti, maksnud Eestis makse ning kelle palvel ning murel tuleviku pärast teie poole pöördume.

Käesoleva kirja manuses on õigusanalüüs ning arvamus („**Arvamus**“) mainitud eelnõu kohta. Palume Teil Arvamusega tutvuda ning võimalusel avaldada ka seisukoht vastavas osas nii eelseisva eelnõu menetluse protsessis seadusandjale kui ka alla kirjutajatele. Arvamust võite jagada huvitatud isikutega – mida enam inimesi on diskussiooni kaasatud seda parem. Teema on oluline, kuna hetkeseisuga hävineb Eesti riigile strateegiliselt oluline ärisektor tervikuna.

Lühikokkuvõtte Arvamusest

Eelnõus sisalduvad sätted on nii Eesti põhiseaduse, teiste finantssektorit reguleerivate seadustega kui ka Euroopa Liidu aluspõhimõtetega vastuolus:

- a. **Esiteks** – eelnõus sätestatakse virtuaalvääringu teenuse osutajatele oluliselt karmimad nõuded, kui teistele finantssektori ettevõtetele. See on vastuolus põhiseaduse §-s 12 toodud võrdsuspõhimõttega.
- c. **Teiseks** – eelnõus sätestatud piirangud ja nõuded ei ole eesmärgipärased. Ülesandeks on maandada rahapesu ja terrorismi tõkestamise riski. Seda ei saavutata sektori likvideerimisega, vaid järelevalve tõhustamisega. Eelnõu rikub proportsionaalsuse põhimõtet ja riivab põhjendamatult ettevõtluse vabadust (põhiseaduse § 13).
- d. **Kolmandaks** – eelnõu on Euroopa Liidus kehtestatud teenuste ja kapitali vaba liikumise aluspõhimõtetega vastuolus. Eesti riigil puudub õigus keelata Eesti ühingute tegevust välismaal.
- e. **Neljandaks** – eelnõu on vastuolus Euroopa Liidu virtuaalvääringute sektorit reguleeriva otsekohalduva määruse eelnõuga.

f. **Viiendaks** – eelnõu väljatöötamisel on eiratud õigusriigi põhimõtteid. Eelnõu autorid ei ole koostanud väljatöötamiskavatsust, ei ole koostanud mõjuhinnangut ning ei ole protsessi kaasanud turuosalisi. See on lubamatu – eriti arvestades muudatuste mastaapsust.

g. **Kuuendaks** – eelnõu eksib läbivalt õigusselguse põhimõtte vastu (põhiseaduse § 10 ja § 13). Sätted on koostatud kiirustades, tekst on arusaamatu ning piirangute ja kohustuste sisu pole selgitatud.

h. **Seitsmendaks** – eelnõu kriminaliseerib paljude ettevõtjate tegevuse. Vastavast asjaolust ei räägita eelnõus sõnagi.

Selge on see, et sektori regulatsioonide täpsustamine ja täiendamine on asjakohane, aga seda tuleb teha õiguspäraselt ja läbimõeldult. Koostöös sektori spetsialistide ja huvitatud isikutega on võimalik koostada väljatöötamiskavatsus eelnõule, millega ühelt poolt täidetakse riigi soov võidelda tõhusalt rahapesu ja terrorismi rahastamise vastu, ent samal ajal ei likvideerita virtuaalväeringute sektorit ning ei karistata õiguskuulekaid ettevõtteid.

Hea meelega arutame Teiega eelnõu kitsaskohti ning jagame ka vahetumat tagasisidet. Kindlasti oleks asjakohane vastavasse dialoogi kaasata ka sektoris aktiivsed Eesti ettevõtjad.

Loodame, et võtate vaevaks Arvamusega tutvuda – isegi kui seisukohad on vastastikused, siis dialoog ja arutelu on kahtlemata positiivsed nähtused.

Arvamuse autorite kontaktid on järgnevad – rauno.kinkar@lextal.ee (+372 566 456 29), henri.ratnik@lextal.ee (+372 562 126 13).

Lugupidamisega

LEXTAL | Tallinn • Riga • Vilnius

DAN-ERIK ROOSVE
jurist • lawyer

Advokaadibüroo LEXTAL • Law Firm LEXTAL
Rävala pst 4 • Tallinn 10145 • Estonia
tel +372 640 0250 • mob +372 5911 6405
dan-erik.roosve@lextal.ee • www.lextal.ee

CONFIDENTIALITY NOTE. The information transmitted by this e-mail is confidential and can be used only by its intended recipient.